

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені М.П.ДРАГОМАНОВА

“ЗАТВЕРДЖЕНО”

Декан факультету педагогіки і психології

Т.О.Олефіренко

“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

АКТУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

освітнього ступеня магістр

галузь знань 02 Культура і мистецтво
спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація
шифр за навчальним планом ВВ2.1.6

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми “Актуальне мистецтво”, затвердженої на засіданні Вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова від “ ____ ” _____ 20 ____ року, протокол № ____.

Розробники програми: Смірнова О.О. кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва НПУ імені М. П. Драгоманова, Заслужений майстер народної творчості України

Затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва
“ ____ ” _____ 20 ____ року, протокол № ____

Завідувач кафедри

_____ (Шевнюк О. Л.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Опис дисципліни
Шифр дисципліни ВВ 2.3.1

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Кількість кредитів - 3		Методи навчання пояснювально-ілюстративний проблемно-пошуковий екскурсії мультимедійний творче завдання
Спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Загальна кількість годин		
	<i>Денна - 90</i>	<i>Заочна</i>	
Освітній рівень: бакалавр	Лекції		
	16		
	Семінарські (практичні) заняття		
Вибіркова	16		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом – 2	Лабораторні заняття		Форми поточного контролю оцінювання практичних завдань
	Індивідуальні заняття		
	1 год на студента		
Семестр – 3	Самостійна робота		
Тижневе навантаження (год) аудиторне – 4 самостійна робота- 5	58		Форма підсумкового контролю залік, екзамен
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС		
Мова навчання - українська	1:2		

Предмет вивчення навчальної дисципліни

Категоріальний апарат і ціннісно-сміслові значення традиційного декоративно-прикладного мистецтва у формотворенні сучасного. Підготовка майбутнього викладача образотворчого мистецтва до навчання сучасних тенденцій декору.

Міждисциплінарні зв'язки – рисунок, живопис, композиція, кольорознавство, теорія та історія образотворчого мистецтва, художнє конструювання, костюм в образотворчому мистецтві, основи декоративно-прикладного мистецтва.

Мета і завдання навчальної дисципліни – формування методичної бази сучасних декоративних технік та володіння даними техніками особисто.; навчання креативного мислення у напрямку декоративної творчості; оволодіння основами методів, технік і технології сучасних різновидів декоративно-прикладного мистецтва; засвоєння базових знань з сучасних декоративних технік; розвитку художньо-творчі здібності інтегрувати види декоративних технік.

Курс «Актуальне мистецтво» передбачає ознайомити студентів з: сучасними майстрами декоративної творчості; з особливостями становлення декоративного мистецтва в сучасних умовах; основними техніками та технологіями сучасного декоративно-прикладного мистецтва.

Поглиблене дослідження: як традиційні техніки декоративно-прикладного мистецтва набувають нового життя в авторських композиціях; як декоративно-прикладні практики застосовувати в художньо-педагогічній діяльності сучасного вчителя образотворчого мистецтва.

Під час практичних занять дисципліни розшириться практичний досвід художника-майстра у процесі вирішення наступних завдань: виконання ряду писанок сучасними техніками декорування; осучаснення традиційної писанки; створення авторської інсталяції з традиціями української писанки; створення авторської композиції з використанням технологій гільйошування.

Курс «Актуальне мистецтво» занурить студента в світ декоративного мистецтва, черпаючи натхнення від традиційного ремесла, інтегруючи його видові категорії, створювати сучасний авторський твір, що сприятиме формуванню творчої особистості вчителя, котрий буде спроможний як створювати власні арт-проекти, так і зацікавлювати учнів декоративним мистецтвом.

Очікувані результати навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ

K05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

K09. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

K13. Розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметного-просторового та візуального середовища, володіти основними класичними та сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.

K15. Володіти різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах.

K16. Генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

K18. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ

ПР08. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПР09. Застосовувати знання з декоративно-прикладного мистецтва у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід всіх видових категорій декоративно-прикладного мистецтва.

ПР15. Тракувати формотворчі засоби декоративно-прикладного мистецтва як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку в комунікативному просторі.

ПР17. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях сучасних творів декоративно-прикладного мистецтва.

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС 90 год.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна форма навчання)				
		Ауд	Лекц	Сем (сем)	Лаб	СРС	Ауд	Лекц	Сем	Лаб	СРС
	Змістовий модуль 1 Традиційне та сучасне декоративно-прикладне мистецтво	16	12	16		58					
1	Види традиційного та сучасного декоративно-прикладного мистецтва		2			4					
2	Сучасні тенденції народного декоративно-прикладного та аматорського мистецтв		2			4					
3	Скрапбукінг, декупаж, поп-ап, ембосінг, орнаре		2			4					
4	Спірелі, пейп-арт, айріс-фолдінг, стрінг-арт		2			4					
5	Ганутель, кінусайга		2			4					
6	Інтеграції у декоративному мистецтві		1	2		6					
7	Народні розписи та Сучасні техніки декорування поверховостей		1	2		8					
8	Сучасні техніки декорування писанок. Пап'є-маше «Писанкові варіації»			4		8					
	Змістовий модуль 2 Мистецтво Гільйошування. Сучасні Арт-майстерні		4								
9	Традиційне та сучасне мистецтво решельє			4		8					
10	Гільйошування у мистецтві кола жування.			4		8					
Разом:		32	16	16		58					

IV. Зміст дисципліни

Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть год.	
	Всього	Лекцій
Змістовий модуль 1 Традиційне та сучасне декоративно-прикладне мистецтво		12
Види традиційного та сучасного декоративно-прикладного мистецтва. Сучасні тенденції народного декоративно-прикладного та аматорського мистецтв Скрапбукінг, декупаж, поп-ап, ембосінг, орна ре, спірелі, пейп-арт, айріс-фолдінг, стрінг-арт, ганутель, кінусайга Інтеграції у декоративному мистецтві. Народні розписи та сучасні техніки декорування поверховостей Сучасні техніки декорування писанок. Пап'є-маше "Писанкові варіації" <i>Рекомендовані інформаційні джерела</i> 1. Антонович Є.А. Захарчук-Чурай Р.В. Декоративно-прикладне мистецтво. – Л.: Світ. 1992. 2. Гусакова М. Аплікація. – К.: 1997. 3. Красикова Е.И. Художнє вишивання. – Мінськ, 1959. 4. Кулик И.А. Выжигание по ткани / Серия «Рукодельница». – Ростов н/Д: Феникс, 2003. – 32с. 5. Маркарян Е. Интегральные тенденции во взаимодействии общественных и естественных наук.- Ереван, 1977. 6. Методичні парадигми вивчення мистецтва у МДЦ «Артек» (на прикладі мистецтва «нетканих гобеленів») / О.О.Смірнова. – Київ, 2019. – 54с., іл. 7. Станкевич М. Мистецтвознавчі аспекти теорії традиції // НЗ.- 1997.- № 2. 8. Черил Оуэн. Розпись по стеклу. Современный дизайн. - М.: АРТ-РОДНИК, 2004. – 75с. 9. Шевнюк О.Л. Словник термінів образотворчого мистецтва. – К., 2013. ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ https://www.youtube.com/watch?v=3u0sM2ix2Xc https://www.youtube.com/watch?v=BVttbJ8qorg https://www.youtube.com/watch?v=Px8fes1nOls https://www.youtube.com/watch?v=maVsUQfo4Tw https://www.youtube.com/watch?v=NiHXpxhacf4 https://uayakfaq.ru/rizne/17997-tehnika-giljoshuvannja.html https://www.youtube.com/watch?v=AJkrXJD2enM		
Змістовий модуль 2 Мистецтво Гільйошування. Сучасні Арт-майстерні		4

Традиційне та сучасне мистецтво решельє. Початкові вправи гільйошування

Гільйошування – техніка випалювання по тканині, що представляє собою художнє різьблення. Випалювання по тканині - досить новий вид художньо-технічної творчості, який полягає у вирізанні та склеюванні деталей із синтетичних тканин за допомогою випалювача.

Гільйошування. Композиції. Колажування

Секрет техніки криється в використанні спеціального інструменту для випалювання під час вирізання візерунків на тканині або склеювання шматочків матерії з метою створення аплікації.

Дозволяє створити оригінальні і дуже красиві предмети декору техніка Гільйошування. Штори випалюванням по тканині виходять повітряними, незвичайно ніжними. Існує декілька технік цього рукоділля, кожна з яких допомагає виконати незвичайні картини, серветки, накидки, покривала та інші предмети.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Антонович Є.А. Захарчук-Чурай Р.В. Декоративно-прикладне мистецтво. – Л.: Світ. 1992.
2. Гусакова М. Аплікація. – К.: 1997.
3. Красикова Е.И. Художнє вишивання. – Мінськ, 1959.
4. Кулик И.А. Выжигание по ткани / Серия «Рукодельница». – Ростов н/Д: Феникс, 2003. – 32с.
5. Маркарян Е. Интегральные тенденции во взаимодействии общественных и естественных наук.- Ереван, 1977.
6. Методичні парадигми вивчення мистецтва у МДЦ «Артек» (на прикладі мистецтва «нетканих гобеленів») / О.О.Смірнова. – Київ, 2019. – 54с., іл.
7. Станкевич М. Мистецтвознавчі аспекти теорії традиції // НЗ.- 1997.- № 2.
8. Черил Оуэн. Розпись по стеклу. Современный дизайн. - М.: АРТ-РОДНИК, 2004. – 75с.
9. Шевнюк О.Л. Словник термінів образотворчого мистецтва. – К., 2013.

ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

<https://www.youtube.com/watch?v=3u0sM2ix2Xc>
<https://www.youtube.com/watch?v=BVttbJ8qorg>
<https://www.youtube.com/watch?v=Px8fes1nOls>
<https://www.youtube.com/watch?v=maVsUQfo4Tw>
<https://www.youtube.com/watch?v=NiHXpxhacf4>
<https://uayakfaq.ru/rizne/17997-tehnika-giljoshuvannja.html>
<https://www.youtube.com/watch?v=AJkrXJD2enM>

V. Семінарські завдання

№ з/п	Тема	К-ть год.
1	Традиційне та сучасне декоративно-прикладне мистецтво <i>Завдання:</i> Підготовка короткого повідомлення по обраній сучасній техніці декоративного творення	2
2	Інтеграції у декоративному мистецтві Перефразування традиційних форм у сучасні. Сучасні техніки <i>Завдання:</i> Виконати авторську роботу у сучасній декоративній техніці, беручи за основу форму традиційного яйця. Наприклад, Пап'є-маше «Писанкові варіації». Виконати 5 варіантів сучасного декору, розкриваючи авторську креативність у творенні традиційних форм. Матеріали: Відповідно обраній декоративній техніці.	4
3	Народні розписи та мистецтво «Декупажу» <i>Завдання:</i> Виконати декор у техніці декупажування. Матеріали та обладнання: муляж для декорування, клей, кольорові серветки, кісточка, лак акриловий, кортури для декору.	2
4	Традиційне та сучасне мистецтво решельє. Початкові вправи. Гільйошування. <i>Завдання:</i> Виконати ряд пробних вправ у техніці гільйошування. Наскрізне прорізування та аплікаційні варіації. Створити авторську декоративну роботу у даній техніці, поєднуючи і традиційне мистецтво решельє і аплікаційні елементи. Матеріали та обладнання: нагрівач або різак, синтетичні тканини: нейлон, капронові стрічки, кrepсатин, шифон тощо; ножиці, копірка, калька, скляна поверхня, підсвітка.	4
5	Гільйошування. Композиції. Колажування <i>Завдання:</i> Виконати ряд вправ у техніці гільйошування декоративних аплікацій. Створити авторський колаж у даній техніці на авангардну тематику (підводний світ, сучасна амеба тощо)	4

	Матеріали та обладнання: нагрівач або різак, синтетичні тканини: нейлон, капронові стрічки, крепсатин, шифон тощо; ножиці, копірка, калька, скляна поверхня, підсвітка.	

VI. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Тема	К-ть год.
1	Здійснити наукове дослідження по сучасних техніках декорування.	4
2	Виконати ряд ескізів-пошуків інтегрування у декоративному мистецтві.	4
3	На основі традиційних форм яйця виконати сучасну інсталяцію, розкриваючи авторську креативність.	4
4	Ознайомитись з творчістю майстрів сучасного декоративного мистецтва.	4
5	Підготувати рефератну доповідь: «Майстри сучасного декоративно-прикладного мистецтва». Видова категорія за власним вибором.	4
6	Виконати ряд пробних вправ у техніці гільйошування. Наскрізне прорізування та аплікаційні варіації.	6
7	Створити авторську декоративну роботу у даній техніці, поєднуючи і традиційне мистецтво решельє і аплікаційні елементи.	8
8	Виконати ряд вправ у техніці гільйошування декоративних аплікацій.	8
9	Виконати ряд ескізів-пошуків композиції для створення авторського колажу техніці гільйошування на авангардну тематику (підводний світ, сучасна амеба тощо)	8
10	Створити авторський колаж у даній техніці на авангардну тематику (підводний світ, сучасна амеба тощо)	8

VII. Методи навчання

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Пояснювально-ілюстративне викладання, інструктаж, проблемне викладання, робота за уявленням і уявою, педагогічний рисунок, демонстрування, ілюстрування, навчання в співпраці, композиційний пошук, навчально-творчі завдання, майстер-класи, творчий проект.

На лабораторних заняттях актуального мистецтва передбачається використання ілюстративного матеріалу, практичних зразків художніх творів відомих майстрів, по кожному із виробів та поетапність їх виконання у презентаційному матеріалі, що сприятиме кращому засвоєнню інформації та розуміння особливостей технік виконання.

ФОРМИ НАВЧАННЯ

Лабораторний практикум з елементами лекцій та майстер-класів-презентацій

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання продуктів творчої діяльності,

VIII. Контроль якості знань студентів

2 курс - залік у 3 семестрі

№ Т	Види навчальних робіт	К-сть балів (з С.Р.)
Змістовий модуль I		
1.	Підготовка короткого повідомлення по обраній сучасній техніці декоративного творення	5
2.	Виконати авторську роботу у сучасній декоративній техніці, беручи за основу форму традиційного яйця. Наприклад, Пап'є-маше «Писанкові варіації». Виконати 2 варіанти сучасного декору, розкриваючи авторську креативність у творенні традиційних форм.	20
3	Виконати декор у техніці декупажування	5
4	Виконати авторську композицію, розкриваючи сучасні техніки декорування поверховостей (за вибором студента) – 2 варіанти Форма яйця.	10
Змістовий модуль II		
	Виконати ряд пробних вправ у техніці гільйошування. Наскрізне прорізування та аплікаційні варіації.	10
	Створити авторську декоративну роботу у даній техніці, поєднуючи і традиційне мистецтво решельє і аплікаційні елементи.	20
	Виконати ряд вправ у техніці гільйошування декоративних аплікацій.	10
	Створити авторський колаж у даній техніці на авангардну тематику (підводний світ, сучасна амеба тощо)	20
	Підсумковий рейтинговий бал	100
	Залік Підсумкова творча робота у обраній техніці. Художній твір у техніці гільйошування.	100
	Всього	200:2=100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Навчально-методична карта дисципліни „Актуальне мистецтво”
Всього 90 год., сам. роб. – 58 год., лекції – 16 год., семінарські – 16 год.,
3 семестр

Тиждень	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Модулі	Модуль 1																	
Лекції																		
Дати																		
Теоретичні розділи																		
Теми лекцій																		
Лабораторні заняття																		
Самостійна робота																		
Види контролю																		
ПЕРЕГЛЯД																		

VII. Основні і допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу
Основні

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

1. Антонович Е.А., Соломченко О.Г., Штільчак В.А. Народні художні промисли. : Програма спецкурсу. – К. – 1989р.
2. Антонович Є.А. Захарчук-Чурай Р.В. Декоративно-прикладне мистецтво. – Л.: Світ. 1992.
3. Вагнер Г.К. Несколько тезисов о народном искусстве // ДИ СССР.- 1988.- № 2.
4. Ващенко Г. Виховний ідеал.- Полтава: Полтавський вісник, 1994.
5. Воронов В. О крестьянском искусстве: Избранные труды.- М.: Советский художник, 1972.
6. Гасюк О.О., Степан М.Г. Художнє вишивання. – К., 1981р.
7. Глухенька Н.О. Петриківські розписи. – К.: Мистецтво, - 1973р. – 46с.
8. Гусакова М. Аплікація. – К.: 1997.
9. Запаско Я.П. Українське народне килимарство. – К., 1973р.
10. Звіти ОНМЦ за 2005 рік.
11. Кириченко М.А. Український народний декоративний розпис: Навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2006.
12. Красикова Е.И. Художнє вишивання. – Мінськ, 1959.
13. Кулик И.А. Выжигание по ткани / Серия «Рукодельница». – Ростов н/Д: Феникс, 2003. – 32с.
14. Маркарян Е. Интегральные тенденции во взаимодействии общественных и естественных наук.- Ереван, 1977.
15. Методичні парадигми вивчення мистецтва у МДЦ «Артек» (на прикладі мистецтва «нетканих гобеленів») / О.О.Смірнова. – Київ, 2019. – 54с., іл.
16. Некрасова М. Народное искусство как часть культуры.- М.: Изобразительное искусство, 1983.
17. Нелюба А.М. Словник образотворчого мистецтва. – Харків, 1996.
18. Радкевич В.О., Пащенко Г.М. Технологія вишивки. – К.: Вища школа. – 1997.
19. Станкевич М. Мистецтвознавчі аспекти теорії традиції // НЗ.- 1997.- № 2.
20. Студія «Малярство на склі» у позашкільному навчальному закладі/ О.О.Смірнова., І.Грицюк – Київ, 2019. – 104с., іл.
21. Студія «Художній розпис на тканині» у позашкільному навчальному закладі/ О.О.Смірнова., Ю.Козачук – Київ, 2019. – 101с., іл.
22. Темерин С.М. Русское прикладное искусство. М., Советский художник, 1960.
23. Художественное вышивание: Альбом/ Гасюк Е.О., Степан М.Г. – 2-е изд. – К.: Вища школа. 1983.
24. Черил Оуэн. Розпись по стеклу. Современный дизайн. - М.: АРТ-РОДНИК, 2004. – 75с.
25. Чистов К. Народные традиции и фольклор. Л.: Наука, 1986.
26. Шевнюк О.Л. Словник термінів образотворчого мистецтва. – К., 2013.

ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

<https://www.youtube.com/watch?v=3u0sM2ix2Xc>

<https://www.youtube.com/watch?v=BVttbJ8qorg>

<https://www.youtube.com/watch?v=Px8fes1nOls>

<https://www.youtube.com/watch?v=maVsUQfo4Tw>

<https://www.youtube.com/watch?v=NiHXpxhacf4>

VIII. Доповнення та зміни, внесені до робочої програми в 20___/20___ н